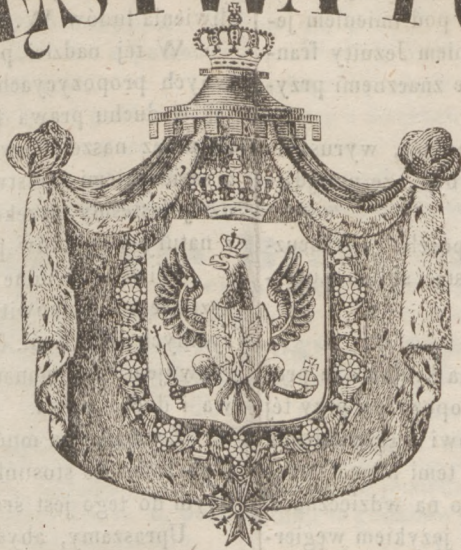

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO!

Drukarnia i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Szwajcarya.

Bern, d. 4. Grudnia. — Na posiedzeniu odbytym dnia 2. Grudnia, roztrząsano projekt komisji sejmowej zajmujący się kosztami egzekucyjnymi. Radca rządu berneńskiego Stämpfli, wykladał zasady projektu, utrzymując, że związek odrębny podniósł bunt, zatem musi odpowiadać za jego skutki. Projekt jednakże nie wkłada wszystkich kosztów na kantony związku odrębnego, ale chce, aby także były w znacznej części poniesione przez kantony, które uznawały władzę sejmku walnego. Nie ma bowiem kosztowało postawienie na stopie wojennych 94,000 wojsk kantonalnych, a w projekcie nie masz wzmianki, żeby jakie wynagrodzenie z tego powodu miało być żądanem. Poselstwa od kantonu Zurychu i Glarus przedstawiały dalej, że kantony wschodnie żyjące z przemysłu przez egzekucję poniosły niesłychane koszty. Kantonu bazylejskiego miasta przytaczał, że on wie z doświadczenia, co to jest płacić koszt okupacyjny, jakie długi pozaciągać musiał; rozwodził się dalej nad ubóstwem kantonów związku odrębnego i wzywał do litości nad nimi. Kanton bazylejski wsi utrzymywał, że większe poniósł koszt, niż kanton miejski; potrafił je przecież zaspokoić i nie widzi powodu do litości nad kantonami związku odrębnego. Schaffhausen, Thurgau i Aargau stawiają przy tym, iż 12²/₃ kantonów, które wykonywały egzekucję, poniosły bardzo znaczne koszty na uzbrojenie, zatem nie byłoby słusznym, żeby jeszcze i na inne koszty egzekucyjne wspólnie z kantonami byłego związku odrębnego podatkować miały. Appenzell powiada, że kantony do posłuszeństwa zniewolone nie są wcale tak ubogie, jak udają. Znalazły one pieniądze na prowadzenie wojny przeciw konfederacji, to niechaj też rozwiążą trzasy i na koszty egzekucyjne. St. Gallen powiedział, że konfederacja musi pamiętać o wdowach i sierotach wojowników poległych, zatem kantony dawnego związku nie mają powodu do narzekania o przeciążenie. Graubünden twierdził, że konfederacja miałaby prawo na kantony zmuszone do posłuszeństwa nałożyć i karę pieniężną, a gdy tego nie czyni, powinnyby przynajmniej koszt ochotnie zaspokoić. Waadt powiada, że kiedy Bazylea miasto i Neuenburg chciały dawniej kantonom odrębnym miliony dawać, toby mogły teraz z temi pieniędzmi wyruszyć, a cała Szwajcarya okazałaby im wdzięczność. Genewa przytaczała, że koszty nie będą tak obciążały sprawców związku odrębnego, jak raczej na biedny lud spadną. Ułożyła ona projekt względem zorganizowania finansów całej Szwajcarii, ale dla nagłych okoliczności przystaje, aby jej projekt był odłożony na później, a obecnie przystępuje do wniosku obecnego, w skutek którego koszty mają być zaspokojone przez kantony byłego związku odrębnego. Neuenburg oświadcza, że projekt wniesiony jest bardzo uciążliwym i ani wiedzieć o nim nie chce. Bern przystąpił do projektu, który przyjęło 12²/₃ większością głosów. Sprawozdawca Stämpfli przedstawiał, że licząc na żołnierza dziennie tylko 11 baców, do dnia 3. Grudnia utrzymanie wojska czyniłoby przeszło 3 miliony franków. Doliczając zaś utrzymanie wojska załogowego tak jak stoi jeszcze na miesiąc, koszt wyniosł 5 milionów franków. Kassa konfederacyjna ma tylko 1 milion dwakroć sto tysięcy franków. St. Gallen uczynił uwagę, że to niewłaściwe, iż agenci szwajcarscy szukają pieniędzy na pożyczkę po giełdach zagranicznych: należałoby udać się do kapitalistów krajowych.

Lucerna 4. Grudnia. — Postanowienie rządu tymczasowego dotyczące się jezuitów brzmi w następujący sposób: »Rząd tymczasowy kantonu lucernskiego chcąc wysokiemu sejmowi złożyć dowód, że jest gotowym do odpowiedzenia jego zamiarom ku utrzymaniu pokoju w kraju i ku podniesieniu interesu politycznego bez nadwężenia interesów religijnych a zarazem w celu przywrócenia spokoju i porządku w kantonie, które przez powołanie zakonu jezuitckiego niezmiernie ucierpiały, zwłaszcza, że

złożeniem oświadczenia, urzędowego wielkiej rady z dnia 2. Grudnia 1842. r. objaśniono należyte, iż to powołanie jest równie przeciwnem konstytucji jak niebezpiecznym dla pokoju Szwajcarii, a ta niebezpieczność dowodnie wyłożona bynajmniej przez późniejszy układ z zakonem jezuitckim usunięta nie została; z uwzględnieniem uchwały wysokiego sejmu z 4. Października r. 1847, jakoteż w skutek odzyskanej spokojności w kant. lucernskim — stanowi niniejszym: 1) zakon jezuitcki i jego zakony filialne a mianowicie Urszulanki w Maria-Hilf, jako też siostry opatrzności w Lucernie i Sursee, pozostają na zawsze z kantonu wywołanymi. Nieobecnym zakonnikom wzbroniony już powrót a obecni najdalej do dnia 10. Grudnia powinni kanton opuścić. 2) książka por roku i dawny fundusz franciszkański mają na przyszłość tak być administrowane, jak były przed przyjściem jezuitów. 3) właściwa władza świecka ma się znieść z właściwą władzą kościelną, względem urządzenia filii w Kleinstadt. Tymczasowo w porozumieniu z biskupim komissaryatem ma być do skutku przywiedzionem wznowienie służby Bożej w kościele franciszkańskim. 4) co do wprowadzenia i wznowienia instytutu teologicznego jakoteż seminarium rząd przyszedł ma obmyślić stosowne środki. 5) niniejsze postanowienie ma być zamieszczonem w dzienniku praw kantonalnych, ogłoszonem przez przybicie na miejscach zwykłych, jako też biskupowi przez właściwe władze zakomunikowanem a w pierwopisie do archiwum krajowego złożonem. Tak postanowiono w Lucernie dnia 2. Grudnia 1847. r. — Prezydent J. Schumacher-Uttenberg. W imieniu rządu tymczasowego sekretarz L. Fr. Amrhyn.

Rząd tymczasowy uczynił odezwę do biskupa bazylejskiego w tej treści, aby użył swego wpływu ku temu, aby lucernskie duchowieństwo nie mieszało się wcale do wyborów politycznych, które wkrótce następcy mają, ale żeby w duchu chrześcijańskim na pojednanie i zgodę pracowało.

Szultheis Siegwart Müller, odesłał wraz z listem pieczęć rządu kantonalnego prezydentowi wielkiej rady panu Mohrowi, a inne pieczęcie i stęple wraz z kasą podręczną kancelarii, pisarzowi rządowemu Meyerowi.

Rząd tymczasowy zniósł wszystkie zakazy pism peryodycznych za przeszłego rządu wydane.

Żałoga naszego miasta składa się obecnie z dwóch tylko batalionów; aż do zalikwidowania kosztów osadzenia kantonu, ma w kantonie pozostać 8000 wojska. Dnia 2. Grudnia wyszło z kantonu do 10,000 wojska. Fortyfikacje przez związek odrębny w polu posypane, mają z rozkazu naczelnego wodza być rozwieszonymi. Praca ta, na dniu 3. Grudnia została rozpoczęta przez te same gminy, które się przyczyniły do jej uskutecznienia.

Dziennik Volksblatt, wychodzący w kantonie Schwyz, zawiera następujące postanowienie tamecznej komisji rządowej: »My landammann i komisja rządowa kantonu Schwyzu w oczekiwaniu, że w skutek zaśszych wypadków prasa polityczna przybiera poważniejszy charakter jak ów, który wywołał pewne ograniczenie ze strony dawniejszego rządu, stanowimy. 1) Zakaz z dnia 16. Sierpnia i 6. Października b. r., wydany przez centralną władzę policyjną przeciw Nationalzeitung (wychodzącej w Bazylei), Solothurnerblatt (w Solothurnie) i Neue zürcher Zeitung (w Zurychu) znosi się i odtąd nie ma być kładziona żadna zapor, rozszerzeniu się pism rzeczonych. Z Freiburga donoszą, że poseł francuzki pan Bois le Comte, zawiązał stosunki z rządem tamecznym, a mianowicie wniósł, aby zakon jezuitcki pozostawiono w Bule i Monthay, lecz jak się snadno do rozumu, jego przyczynianie się, żadnego skutku odnieść nie mogło. Jezuitci mają dwa zakłady w kantonie freiburskim: jednym jest kolegium, które powołał dawniejszy rząd dla wychowania młodzieży, a drugim pensjonat Pierwszy, to jest kolegium, posiadało majątku przeszło 2 miliony franków; miało bowiem dobra opactwa Marsans zniesionego w XVI. wieku, dobra zniesionego niegdyś klasztoru w Posat, dobra dawniejszego klasztoru w Valsainte, rozmaite prebendy, opłaty i dochody bardzo donośne; do tego dobra które należeć miały do kongregacji rzemieślników, uczniów gim-

nazywalnych wielkiej łacińskiej szkoły, jako też dobra na szczególne cele, jako to: pensjonatu miejskiego, Christlisberg zaraz za bramą zwaną Bourguillon, tudzież wielką posiadłość, która została zakupioną pod imieniem jednego Jezuity belgijskiego, dobra i lasy nabyte pod imieniem Jezuity francuskiego. Nadto mieli Jezuici kilka zamków i niektóre ze znacznymi przyległościami.

Brygada Müllera, pomimo zakończenia wojny egzekucyjnej, wyruszyła z kantonu Graubünden do kantonu tessińskiego. Może być, że przejdzie przez górę S. Gottharda i nawróci do domu.

Mówiono, że przed kilku dniami jeden z sekretarzy poselstwa francuskiego przejeżdżał przez St. Maurice, ażeby na Furkę dostać się do Lucerny; nawrócił jednakże, niedojechawszy na miejsce.

W e g r y.

Od dnia 25. Listopada, w którym przyjęto adres na królewskie propozycje, sejm był polem żwawej dyskusji, ponieważ opozycja przy tej sposobności wystąpiła z zażaleniami, aby okazać królowi węgierskiemu, że ma do niego zaufanie, jak dziecko do ojca. Kossuth temi niemal przemówił słowami do zgromadzenia: król zasługuje dla tego na wdzięczność, że po upływie trzystu lat, jako król węgierski przemówił językiem węgierskim do zgromadzonych stanów, przez to okazał wielkie zaufanie do narodu, które oddać zaufaniem należy, dla tego z otwartością wystąpimy i nie będziemy ugniatać jednostronnych pochwał i dziękczynnych wyrazów, ale powiemy prawdę bez ogródki, niech artykuł 10 prawa z roku 1790. prawdą będzie: mimo nierozdzielności austriackiej monarchii pozostaną Węgry wolnym i niepodległym narodem, nie mają ulegać żadnemu innemu państwu lub ludowi pod żadnym względem i powinny być rządzone według własnych praw, zwyczajów, przez ukoronowanego króla węgierskiego w ogóle nie tak jak inne sukcesyjne kraje austriackie.

Stronnictwo arystokratów czyli konserwatywne starało się całemi siłami uchylć wniosek Kossutha i wniosło, aby do dziękczynnego adresu przedawnione, nie zaś nowe zażalenia przyłączono. Opozycja atoli zwietrzyła ten zamiar, w którego obronie stanął Somsich, a chociaż Szechenyi uzdatniony konserwatysta, umiający chwiać się na wszystkie strony bez stracenia równowagi, wydobyl już zgrabnie napisany adres, jednakowoż projekt do adresu Szent Kiralyjego przyjętym został głosami 26 przeciw 20. Adres zaś ten brzmi jak następuje:

W. kr. Mości wierne stany na sejm zwołane mając nadzieje dobrego powodzenia, zabierają się do trudnego dzieła prawodawstwa.

Z radością, bo od wieków jest to pierwsza chwila, gdzie naród węgierski z ust ukoronowanego króla słodkie brzmienia swojego języka usłyszał.

Przyjm królu za to gorące podziękowanie narodu.

Nie możemy także przemilczeć, że w propozycjach swych z 14. Listopada rzucił kwestyę królu, których rozwiązanie powiększającej części należy do naszych dawnych życzeń. Niech to służy za dowód, że pomiędzy interesami panującego i narodu nie masz żadnego nieporozumienia.

Jako więc udało nam się rozwiązać pierwsze zagadnienie król. propozycji w połączeniu interesów rządowych z narodowymi, tak też życzymy sobie zgody i w innych królewskich propozycjach z potrzebami kraju.

Wypowiadając przy tej sposobności nasze podziękowanie i nasze przywiązanie do W. kr. Mci, uważamy za obowiązek wspomnieć z całą szczerością o trudnościach, bez których uchylenia nie możemy być bezpiecznymi.

Główną trudność w naszych usiłowaniach postępowych uważamy, że artykuł 10 prawa z roku 1790. jeszcze nie zupełnie został zastosowany, ponieważ rząd naszej ojczyzny nie ma tej niepodległości, jaką ma mieć według prawa.

Trudność ta tém stanie się ważniejszą, że w zasadzie systematu naszego prawodawstwa i rządu zachodzi ważna różnica; ponieważ to jest przyczyną, dla czego na naszych sejmach przy rozwiązywaniu kwestyi wpływających z potrzeb czasu, nie możemy z pewnością liczyć na połączenie zamiarów rządu i narodu, że królewski zamiar i życzenia narodu do równego skutku zmierzają.

Nasze gravamina, które od sejmu do sejmu powtarzamy, zawsze jeszcze nie są uchylone i ztąd powstaje zawsze wątpliwość względem pomyślnego skutku acz najlepszych praw wydanych, ponieważ wypełnianie i ogłaszanie praw naszych nie są dostatecznie zabezpieczone.

Tak artykuł 20 prawa z r. 1836. dotąd jeszcze nie jest wykonywany. Religijne i wekslowe prawa nawet nie ogłoszone na granicy wojskowej.

Dla tego dodać należy jeszcze, że z usunięciem wpływu konstytucyjnego prawodawstwa widać usiłowanie jednostronne w rozszerzaniu władzy rządowej. A pod tym względem potwierdzają to owe rozporządzenia, które jednostronnie występują wbrew artykułowi 56 prawa z r. 1723. i art. 36 prawa z r. 1536. stanowiących systemat komitatowy, przez zaprowadzanie dotychczasowych wyjątkowych administratorów i partum ze względu na jeneralne kongregacje.

Te wyliczone pojedyncze fakta mogą W. król. Mość w ogólności objaśnić względem naszego stanowiska. Zastrzegamy sobie wyłożenie naszego zdania w szczegółach z tą uwagą, że zniesienie powyższych wymienionych trudności uważamy za warunek ostateczny naszej organicznej reformy.

Jesteśmy przekonani, że zniesienie przeszkód i pojednanie ztąd wypły-

wających sprzeczności, przy wzajemnych interessach domu panującego całej monarchii, nieujdzie pieczołowitości ojcowskiej, która zmierza do uszczęśliwienia ludów W. kr. Mci podległych.

W tej nadziei przystępujemy do rozwiązania kwestyi rzuconej w głównych propozycjach królewskich, wpływających z potrzeb kraju, tak jak w duchu prawa 13: 1790 r. nasze zażalenie podajemy. Oświadczamy, że przez nasze uchwały do słusznego pogodzenia interesów sprzecznych z sąsiedzkimi państwami sukcesyjnymi tem chętniej podamy rękę, im bardziej jesteśmy przekonani, że trudności tego pojednania nie wypływają z natury stosunków pomiędzy nami istnących.

Wielkie i trudne jest zadanie przyszłych czasów: nasze zadanie, w wykształceniu, całkowitem naszego życia konstytucyjnego i naszych sił materialnych; W. Król. Mci., w połączeniu tych z duchowym i materialnym rozwojem całej monarchii, według wielostronnych potrzeb utrzymania prawa i ducha czasu.

Zważając na mnóstwo i ważność podanych do obrobienia przedmiotów, i na rozmaite stosunki państwa, przekonujemy się, że nieodbitcie potrzebnym do tego jest środkiem, aby corok sejm się odbywał w Peszcie.

Upraszamy, abyś WKr. Mość pod względem tego życzenia naród jaknajwcześniej uspokoił.

Spodziewamy się przy pomocy nieskończonej dobroci boskiej skutecznie poczynić kroki ku temu celowi. Z resztą i t. d.

Adres ten jeszcze nie został przez izbę magnatów przyjęty, ale że ta w tym roku po większej części złożoną jest z opozycji, przeto przewidzieć łatwo można, że go także potwierdzi.

Na posiedzeniu cyrkularnem dnia 29. Listopada powstał nagle i bez przygotowania deputowany z komitatu Boksoderskiego; Szemere Bertalan i zawołał głośno: Kwestya podatku! A odwołując się na artykuł 91 prawa z roku 1723, który opiewa: równe prawa, równe obowiązki i ciężary!, wezwał sejm połączony w obec Europy, aby zasadę płacenia podatków w rzeczywistości przyjęła. Głosujemy za podatkami, mówił, dopóki szlachcie węgierskiej służy inicjatywa, dopóki ten czyn świadczyć może o szlachetności serca naszego i wyciśnie łzę wdzięczności naszym braciom; nie czekajmy aż chwila nadejdzie, gdzie chłopci nasi z winy naszej zaniedbani stracą szlachetną cierpliwość i wyrwią z całą słusnością to prawo z naszego serca zakrwawionego. — Kwestyę tę od lat wielu rozbiegano w komitatach, w prassie, po salonach i chałupach chłopskich dostatecznie, nie jest ona już kwestyą stronnictw, ale kwestyą narodową, która stanowi ostatnią podstawę Węgier, jako była pierwszą przy zdobyciu tego kraju! Głosujemy dla tego nad następującemi pytaniami: 1) czyli szlachta chce wspólnie ponosić podatki domestyczne (na chłopach cięższe wyłącznie? 2) czyli szlachta ponosić chce wspólnie podatki wojenne? 3) czyli szlachta chce na pokrycie koniecznych potrzeb kraju założyć krajową kasę i składać na nią podatki.

Pytania te jednogłośnie przyjęto, głosowanie zaś nad pojedynczemi punktami odłożono do dni następujących.

Na posiedzeniu cyrkularnem dn 30. Listopada wystąpił hrabia Szechenyi z pytaniem o podatkach i uczynił wniosek: lud opłacający dotąd podatek ma i nadal bez żadnej zmiany opłacać swoje podatki, a szlachta ma składać podatki tylko na potrzeby państwa i dla tego głosowaćby jeno należało nad 3 punktem. — Z tym wnioskiem pan hrabia Szechenyi został na koszu i odkrył jasno swoje stanowisko. Kossuth podniósł głos piorunujący na hrabiego i dowodził, że szlachta powinna naprzód zdjąć ciężar podatków tłoczący lud nieszczęśliwy i wspólnie z nim go ponosić, a dopiero może się naradzać nad nowemi podatkami. Burza radości i oklasku powstała w sali, a głosów było: 1) za wspólnem ponoszeniem podatków domestycznych 36 przeciw 19; 2) nieprzyjęto podatku wojennego 35 głosami przeciw 20; 3) a co do podatku na kasę krajową, potwierdzono wniosek 50 przeciw 6 głosom. Podatek do kasy wojennej wynosi tylko 1½ miliona, ponieważ szlachta oddawna dobrowolnie składała potrzebne zasilki do tej kasy, a nadto nie może szlachta tego podatku tak długo pochwalić, dopóki obowiązek do pospolitego ruszenia nie będzie zniesiony i zażaleniu, aby wojska węgierskie w kraju stały garnizonem, nie stanie się zadość. Dla tego odrzucenie wniosku nie ma żadnej wagi.

Podatek domestyczny, to jest podatek opłacany dotąd wyłącznie przez chłopów biednych, przeznaczony na utrzymanie urzędników w każdym komitacie i t. d., jest najważniejszym. — Dawniej na przykład chłop opłacał 6 złr. podatku domestycznego, teraz płaci 2 złr. ponieważ $\frac{2}{3}$ posiadłości gruntowych należą w Węgrzech do szlachty, a więc $\frac{2}{3}$ podatku w ten sposób przeszło z chłopów na szlachtę. Nakoniec nieszlachta dotąd zmuszani do szarwarków drogowych, dziś zostali uwolnieni od tego ciężaru przez ustanowienie kasy krajowej. Węgry nie tylko zyskają z tego powodu na ulepszeniach dróg swoich ponieważ do ich budowania zdutniejsi od chłopów zostaną użyci za zapłatą robotnicy, ale jeszcze chłopci zarobią sobie przez zwożenie materiałów podwójne myto tygodniowe.

F r a n c y a.

Paryż, d. 4. Grudnia. — Przez Algisiras doszła wiadomość, że Abd el Kader wysłane przeciw niemu wojska marokańskie, zupełnie pobit.

Szczegóły są nie wiadome. Jenerał Lamoricière zapewne z tego powodu ruszył z wojskiem ku granicy.

Sędzia trybunału Gabon został wczora wyrokiem sądu kassacyjnego na pięć lat w urzędowaniu swém zawieszony, ponieważ ogłosił list z powodu bankietu na rzecz reformy wyprawionego i w nim obraził króla.

Conservateur opowiada, że kuryera wysłanego przez panów Bois le Comte i Sidow w Bienne przytrzymano, chociaż pokazał paszport poselstwa. Przetrząsnięto go i odebrano mu depesze, z których część odpisano.

Nie wiadomo, czyli się to stało na wyższy rozkaz z Bern.

Według Courriera, Salvandy tak dalece wyczerpał budżet, że dziś nie ma żadnych pieniędzy w kassie na opędzenie pensyi swojego wydziału.

Według dziennika sporów ma zamiar rząd zaprowadzić regularną żeglugę zapomocą okrętów parowych pomiędzy Bourbon i Suez. Rada kolonialna z Bourbon przeznaczyła na ten cel 75,000 fr. Wydział marynarki tymczasowo przeznacza na ten cel dwa okręty wojenne parowe, aby rzecz tę rozpocząć, ponieważ żadne towarzystwo nie śmie się na to odważyć.

Księgarnia Braci Szerk

w Poznaniu przy rynku naprzeciw głównego odwachu pod Nr. 77.

poleca znaczny swój skład **najnowszych pism dla dzieci** polskim i francuskim językiem, **Książek nabożnych, Klasyków, Kalendarzy, Noworoczników, Atlasów jeogr., Globów, Wzorów do rysunków i Gry dla młodzieży**; tudzież znaczny **Skład muzykaljów** najnowszych jako i **Pożyczalnię nót.**

Wszelkie od innych księgarzy tutejszych dzieła publikowane i u Powyższych są zapasne.

Na żądanie posyłki na przegład się robią.

W Sobotę dnia 11. i w Niedzielę 12. Grudnia dany będzie

w sali Bazaru wielki koncert wieczorny przez Dyrektora muzyki Laadego i jego kapelę z Berlina.

OBWIESZCZENIE.

Następujące postanowienia regulaminu dla publicznych posiedzeń Reprezentantów miasta, podajemy niniejszemu do publicznej wiadomości.

§. 1.

Publiczne posiedzenia Reprezentantów są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne posiedzenia odbywać się będą regularnie dwa razy w miesiąc, to jest:

w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca. Jeżeli na dzień posiedzenia przypadnie święto, posiedzenie odbędzie się w poprzedni wtorek.

Posiedzenia zaczynać się będą o godzinie 3ciej po południu. Nadzwyczajne posiedzenia ustanawia Prezydujący Reprezentantów, stosownie do potrzeby, lub też podług uchwał zgromadzenia.

§. 6.

Na publiczne posiedzenia dozwolonym jest przystęp i innym osobom, które nie są ani Reprezentantami, ani też członkami Magistratu. — Wzbronionym zaś będzie:

- 1) osobom nie czysto i chydnie ubranym;
- 2) osobom, po których się obawiać należy, iżby spokojność i porządek w zgromadzeniu przerywali, mianowicie dzieciom i w ogóle nie dorosłym.

Oprócz tego, żaden nie będzie wpuszczony do sali sesyjnalnej, przeznaczonej dla publiczności, jeżeli miejsca przepelnione będą.

§. 7.

Osoby, którym wzbroniony zostanie przystęp do obrad publicznych przez dozorcę służby miejskiej, winny mu być powolnymi. Jeżeli sądzą, iż niesłusznie przystęp im został wzbroniony, wolno im zażalić się natychmiast na piśmie przed Prezydującym, którego decyzyja jest stanowczą.

§. 8.

Osoby, które podług §. 6. wstępu mieć nie mają, a takowy przeciwieź osiągli z polecenia Prezydującego wezwane zostaną przez służbę do oddalenia się z sali, co gdy nie uczynią, wyprowadzone zostaną.

§. 9.

Wszyscy obecni na publicznych posiedzeniach Reprezentantów, winni się cicho i spokojnie, a w ogóle tak się zachować, ażeby obrady w żaden sposób przeszkód nie doznały. Kto przeciwko tym przepisom wykroczy, napomnianym będzie bezpośrednio przez Prezydującego lub też przez służbę miejską, gdy napomnienie bezskuteczne będzie, i mimo wezwaniu sali nie opuści, w takim przypadku przez służbę wyprowadzony zostanie.

§. 10.

Skoro Prezydujący ogłosi, iż obrada publiczna est ukończona, wszyscy słuchacze bezzwłocznie z sali oddalić się winni.

Poznań, dnia 9. Grudnia 1847. r.

Magistrat.

OBWIESZCZENIE

W skutek jednozgodnej uchwały Magistratu i Reprezentantów miasta podajemy niniejszemu do publicznej wiadomości, iż za zezwoleniem Królewskiej Regencyi na przyszłość publiczne posiedzenia Reprezentantów miasta odbywać się

będą, tudzież iż pierwsze publiczne posiedzenie na dzień 15. m. b. po południu o godzinie 3ciej wyznaczone zostało.

Wejście do sali na Ratuszu przeznaczonej dla publiczności jest przez nowo-urządzone drzwi z ganku ratusznego na pierwszym piętrze.

Poznań, dnia 9. Grudnia 1847.

Prezydujący zgromadzenia reprezentantów miasta: Knorr.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością zmarłego w Stanominie na dniu 19. Maja r. 1846. Karola Lawrenza dziedzica, do której należą położone w powiecie Inowrocławskim dobra Stanomin i Stanomska wola, został na wniosek sukcesorki tegoż beneficjalnej otworzony per dekretem z dnia 11. Maja r. b. process spadkowo-likwidacyjny.

Do zameldowania i sprawdzenia wszelkich pretensyj do masy wyznaczony jest termin na dzień 4. Marca r. 1848.

zrana o godzinie 11stej przed delegowanym Wnym Böttlicher, Radcą Sądu Głównego w izbie naszej instrukcyjnej, na który wzywamy następnie jeszcze z pobytu niewiadomych wierzycieli współdłużnika, mianowicie:

- a. wdowę Förster i dziecko téjże,
- b. wdowę Tessner oraz zamężną Jeske,
- c. Angelikę z Łakińskich zamężną Kwietkowską,
- d. Józefa Kniazia Szajskiego dziedzica, i siostrę tegoż, na umyslach obłąkaną,

ze względu na przekazane im w sprawie sukcesyjno likwidacyjnej po Franciszku Ignacym Łochockim z pretensyj masy likwidacyjnej Łochockiego do współdłużnika Lawrenza części, niniejszemu z tém zagrożeniem, że niestawający utraci swoje mieć mogące prawa pierwszeństwa, i z pretenyją swoją li tylko do tego przekazanym zostanie, co by się jeszcze pozostało z masy po zaspokojeniu zgłaszających się wierzycieli.

Bydgoszcz, dnia 26. Października 1847.

Król. Główny Sąd Ziemski.
Senat drugi.

OBWIESZCZENIE.

Na dniu 13. Grudnia r. b. zrana o godzinie 9tej mają być przez Ur. Kurzhals Rendanta

rozmaite wina, jako też jedna fasa araku w kamienicy kupca Domarackiego, rynek Nr. 55. za gotową zaraz opłatą publicznie sprzedane.

Poznań, dnia 22. Listopada 1847.

Król. Sąd Ziemsko-miejski; wydziału I.

PROCLAMA.

Na wniosek tutejszego zastawnika Herrmana Lichtensteina przy ulicy Farniej pod Nr. 91. mieszkającego, w témże jego mieszkaniu, mają być najwięcej dajacemu publicznie sprzedane zastawy przedawnione, składające się z srebrnych łyżek, czązków do cukru, tabakierok, zegarków, pierścionków, różnej odzieży i innych sprzętów itd.

dnia 13. Stycznia 1848. r.

w terminie przed Deputowanym naszym Ur. Kauder Referendaryuszem wyznaczonym.

Wzywamy na takowy chęć kupienia mających, a zarazem zapożyczają się ci, którzy u Herrmana Lichtensteina zastawy złożyli, ażeby takowe jeszcze przed terminem sprzedaży wykupili, lub jeżeliby mieli mieć uzasadnione zarzuty przeciw długowi umówionemu takowe Sądowi do dalszej decyzji podali z tém zastrzeżeniem, iż w przeciwnym razie sprzedaż zastawów nastąpi, wierzyciel z zebranych pieniędzy względem pretensyi jego zaspokojonym i pozostać mogącą resztą do tutejszej kasy ubogich oddana zostanie, a później nikt więcej zarzutami swemi przeciw umówionemu długowi nie będzie słuchanym.

Bydgoszcz, dnia 23. Lipca 1847.

Król. Sąd Ziemsko-miejski.

SPRZEDARZ KONIECZNA.

Grunt tu pod Nr. 8. i 9. położony, do masy konkursowej do kupca Leonarda Usinger należący, otaxowany na 5471 Tal. 2 sgr. 6 fen. wedle taxy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 20. Kwietnia 1848. r. przed południem o godzinie 10tej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowym sprzedany.

Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzywają się, ażeby się pod uniknięciem prekluzyi zgłosili najpóźniej w terminie oznaczonym.

Inowrocław, dnia 27. Września 1847.

Król. Sąd Ziemsko-miejski.

Avis important aux Dames.

Déballage considérable de

Châles & Soieries

de Paris et Lyon, pendant la foire de Posen

à l'Hôtel de Rome

tenu par Mr. Lauck.

Le voyageur d'une des plus importantes maisons de Paris, a l'honneur d'informer les Dames qu'il arrivera le 12 courant avec **des assortiments considérables de Châles**, longs et carrés, de la plus haute nouveauté, qu'il vendra pendant la foire de Posen, à des prix extrêmement réduits. — Les marchandises ne pourront plus rentrer en France, seront liquidées et par conséquent vendues à des prix extraordinairement bas, savoir:

- 300 Châles longs (4 doubles) garantis tous laine, ainsi en Cachemire et Ternaux, les plus beaux et les plus modernes de 23 à 80 Thl.
- 700 Châles carrés, première grandeur, garantis tous laine, Cachemire et Ternaux, les plus riches de 10 à 50 Thl.
- Une partie de Châles tous laine et demie laine de 4 Thl.
- Soieries très riches pour Robes, tel que **Moirès**. Satin noir, rayés et à carreaux de 10 à 20 Thl.

La Vente commence le 13. à l'Hôtel de Rome tenu par Mr. Lauck.

Chaque article est marqué en chiffres connus. (Les prix de ces Châles ont été jusqu'à ce jour le double.)

Na nadchodzącą gwiazdkę

polecam, oprócz mego znanego, obecnie bardzo obfitego składu towarów tapiserskich i pasamonicznych, najniższej następujące artykuły. Przedmioty własnej roboty: welniane krawatki siatkowe, także czepki dla dam i dzieci; welniane szydełkiem robione szale dla mężczyzn, także czapki ranne, czepeczki dla dzieci, trzewiki, torebki dla dam, podstawki do lamp i przedniej roboty sakiewki jedwabne. Haftowane zaczęte i gotowe trzewiki, także torebki damskie z aksamitu, torebki dla dzieci, zaczęte i gotowe hafty do puglaresów, ostatnie także już gotowe z haftem lub bez niego; również znaczny wybór najnowszych szmizetek dla dam z garniturem wstążkowym i bez niego; czepki negliżowe dla dam, jedne jak drugie z muślinu i batystu; szmizety, mankiety i kołnierzyki dla mężczyzn. — Przedmioty roboty fabrycznej: welniane chustki cieniowane, tylko jednego i wprowadzie najlepszego gatunku w $\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$, $\frac{7}{4}$, $\frac{10}{4}$ i $\frac{20}{4}$; także przednie welniane szale ranne dla mężczyzn. Torebki damskie i szkolne z welnianego pliszu, chustki do nosa fularowe z prawdziwego i nieprawdziwego batystu, gładkie i haftowane. Jedwabne i welniane krawatki, czarne jedwabne chustki na szyję dla mężczyzn. Głaskowane rękawiczki i świdniczne rękawiczki do prania, ostatnie także podszywane futerkiem, dla dorosłych i dzieci. Wszystkie wymienione przedmioty, są wyborowe nowe towary, a cena ich jak najtańsza.

C. F. Schuppig.

Wymienionych następnie artykułów, odznaczających się chlubnie swoimi skutkami, a opisanych w dokładnym dołączonym do nich sposobie używania, znajduje się skład tylko u podpisanego.

Aromatyczny olejek z ziół

ku rośnieniu i upięknienu włosów, przedawany z tą gwarancją, iż równie jest skutecznym jak wszystkie dotąd zachwalane drogie i częstokroć przeszło Talara kosztujące tego rodzaju artykuły. Flakonik także wielkości 15 sgr. grubą monetą.

Poudre de Chine

P. Vilain i Spółki w Paryżu.

Środek niezawodny i wcale nieszkodliwy nadawania siwym, rudym i wypłowiałym włosom w ciągu 2 do 3ch godzin pięknego naturalnego i trwałego czarnego lub brunatnego koloru, wedle życzenia interessenta, przeda się z tym zastrzeżeniem, iż jeżeliby, użyty według przepisu, niemiał mieć skutku zapowiedzianego, cena za opłaconą zwróconą zostanie.

Cena za wielką szklankę 1 $\frac{1}{2}$ Talara.

„ „ połowiczną $\frac{2}{3}$ Talara.

Extrait de Circassie

Dimensona i Spółki w Paryżu.

Wielostronnie doświadczony środek wywabia nie tylko z ciała ludzkiego plamy, ale też po dłuższym użyciu nadaje pici świeżość, połysk i delikatność, czem odznaczają się białogłowy Wschodu.

Cena flakonika 15 sgr.

Doświadczona tynktura na włosy.

Pewny i w użyciu całkiem prosty nieszkodliwy środek nadawania białym, siwym, wyblakłym i bardzo płowym włosom w krótkim czasie pięknego ciemnego koloru i ułatwiania im wzrostu. Rozbierany i aprobowany przez Władze lekarskie w Berlinie, Monachium i Dreźnie. Cena za flakonik 1 $\frac{1}{2}$ Talara.

Perły zębne.

Pewny środek ułatwiający niemiernie dzieciom wyrzynanie się zębów, wynaleziony przez Dra. Ramçois, lekarza i akuszerza w Paryżu. Cena za puzderko z instrukcją 1 Talar.

O wyborzych skutkach tych pereł zębowych posiadam liczne zaświadczenia, które na żądanie każdemu przedłożyć mogę.

Prawdziwa lwią nazwana pomada Jamesa Davy w Londynie, nader skuteczny środek pozyskania w jednym miesiącu włosów na głowie, faworytów, wąsów i brwi.

Cena za tygielek z oryg. opisem 1 Tal.

„ „ półtyg. „ „ $\frac{1}{2}$ Tal.

Cosmetique Americain,

sposób nowy niezawodny i wcale nieszkodliwy do spędzania chróst i trędów z twarzy,

jakoteż do przywrócenia skórze delikatności i gładkości. Cena za flakonik z instrukcją $\frac{2}{3}$ Tal.

O nadzwyczajnych i niemylnych skutkach tego środka przekonali rozmaite i rozliczne doświadczenia; możemy przeto polecić go śmiało wszystkim osobom, których twarz trędy i chrosty zeszpecały.

Precz z odciskami!

Niezawodny środek na doszczętne na zawsze wygubienie odcisków i nagniotków w sposób najmniejszego niesprawiający bólu i zupełnie łatwy a w najkrótszym czasie, w opieczetowanych pudełkach, z oryginalnym opisem opatrzony. Pudełko po $\frac{1}{3}$ Tal.

Najnowszy wynalazek.

Pomada ananasowa,

niezrównana, najdelikatniejsza wonia ku upiękśnieniu włosów i ich porastaniu dzielnie skutkująca. Cena słoja $\frac{2}{3}$ Tal.

Crème,

pour dresser et fixer la barbe.

Cena za flakonik 10 sgr.

Parfume royal

z najkosztowniejszych aromatów Wschodu. Kilka tylko kropel na gorący spuszczonej metal rozpościera najprzyjemniejsze i długo trwające wonidło. Cena za flakonik 7 $\frac{1}{2}$ sgr.

Olejek, Macassar zwany,

Rowlanda-Son w Londynie. Cena za flakonik 5 sgr.

Prawdziwy angielski papier,

środek przeciw podagrze, reumatyzmowi, bólowi w brzuchu, w piersiach i krzyżach, kaszlowi, chrypcy, katarom, sparaliżowaniom i bólowi zębów. Arkusz po 2 sgr.

Odprowadniki elektryczności czyli reumatyzmu

niezawodny, pewny, stokrotnie doświadczony środek przeciw

chronicznemu reumatyzmowi, podagrze, rwaniu i kongestjom wszelkiego rodzaju itd.

Grahama i Sp. w Londynie.

Tych jedynie prawdziwych odprowadników, dokładną opatrzonych instrukcją, trzy rozmaite gatunki, i wprowadzie słabsze po $\frac{1}{3}$ Tal., mocniej działające po $\frac{1}{2}$ Tal., zupełnie mocne po 1 Tal., za których użyciem nawet długoletnie uporczywe dolegliwości ustąpić muszą.

Poznań. **J. J. Heine** w rynku Nr. 85.

Jedwabne i welniane frandzle, rozmaite szydełkiem robione rzeczy, jako to: sakiewki, trzewiki, kamasze, negliżowe czepeczki i torebki; tudzież jak najlepszą welnianą przędzę do dziania, haftów i robot szydełkowych, niemniej znaczny dobor zabawek dla dzieci i lalki **strojnie przybrane**, poleca po ile możliwości najtańszych cenach

S. Landsberger jun.

Ulica Wilhelmowska pod Nr. 23.

== !! Uwagi godne! !! ==

W handlu Towarów modnych Romana Kutznera w Bazarze, wyprzedają się wszelkie towary 25 % niżej ceny zakupnej.

Altówka włoska dobra stara jest do przedawania za 60 talarów. Gdzie? dowiedzieć się można u nauczyciela muzyki Scholz, pod Nr. 13. Piekarskiej ulicy

Pierwszą tegoroczną nadsyłkę świeżego rawnego

Astrachańskiego kawiaru

odebrał

S. Siekieschin;

Wrocławska ulica Nr. 7.

Ze składów Warszawskich nową nadsyłkę najwyborniejszej herbaty w tych dniach otrzymałam; jako też z Paryża wiele pięknych towarów zastawianych do obecnej pory roku; dla mężczyzn chustki na szyję, do nosa, szelki i wiele innych; dla dam piękne i tanie hafty, tiule, wszywki, wstążki, chustki, krawatki, welony itp. Nici i guziczki do koszul angielskie sprowadziłam i po najumiarkowańszych cenach sprzedaję.

Jabłkowska.

Nowe Hollenderskie śledzie otrzymał

J. Appel;

Wilhelm. ulica Nr. 9. po stronie poczty.

Cotyłko odebrałem pierwsze **Mes. apalcyny**, tudzież Mallagskie cytryny, tuzin od 6 do 10 sgr., Mallagskie apalcyny, tuzin od 10 do 20 sgr., Hiszp. winogrona, św. zielone pomarańcze, dojrzałe ananasy, Muszkat. rodzenki w gronach, najprzedniejsze migdały w skorupkach, nowe Smyrneńskie figi w krążkach, koszykach i tak zwane *Cactus-feigen*, Telt. rzepki i Magdeb. kwaśną kapustę. Świeżych suchych drożdży zawsze u mnie dostać można.

Józef Ephraim; Wodna ulica Nr. 2.

Co tylko odebrałem oczekiwaną kawę z Hawanny, Kuby, Cheribonu i Afryki, celującą pod względem dobroci i czystego smaku, także dobry Karoliński ryż funt po 3 sgr., piękny cukier funt po 5 $\frac{1}{2}$ sgr., prawdziwy arak de Batavia, najprzedniejszą oliwę Prowańską, duże Włoskie marony, słodkie pomarańcze i soczyste cytryny, duże Elb. minogi i świeży kawiar.

J. Appel;

Wilhelm. ulica Nr. 9. po stronie poczty.

Wyborne tłuste wędz. **Wez. lososie** funt po 10 do 20 sgr., wędz. stuste węgorze, duże Rygenw. półgęski, św. kawiar, duże Elb. minogi po 1 sgr., nowe Lamb. orzechy funt po 3 sgr., Mosk. groch cukrowy i najprzedniejszy bulion w tabliczkach poleca

J. Ephraim; Wodna ulica Nr. 2.

Świeży **wędzony i marynowany losos** wyborowego gatunku otrzymał Jan Ign. Meyer, w rynku Nr. 86.

Najlepsze tłuste wędzone **Wez. skie lososie**, najlepsze duże **tłuste węgorze**, najlepsze duże **Elbl. minogi**, **Goryckie marony**, nowe **figi w krążkach**, nowe **Muszk. rodzenki w gronach** i najprzedniejsze **migdały w skorupkach** poleca tanio

B. L. Præger

przy Wodnej ulicy w domu szkoły imienia Ludwika pod Nr. 3.

Ceny targowe
w mieście
POZNANIU

Dn. 8. Grudnia
1847. r.

od do
Tal. sgr. fen. Tal. sgr. fen.

Pszeniczy szefel	2	11	1	2	20	—
Zyta dt.	1	18	11	1	23	4
Jęczmienia dt.	1	18	11	1	27	9
Owsa dt.	—	26	8	1	1	1
Tatarki dt.	1	14	5	1	23	4
Grochu dt.	1	23	4	2	2	3
Ziemniaków dt.	—	20	—	—	22	3
Siana cetnar	—	27	6	1	—	—
Słomy kopa	4	20	—	5	10	—
Masła garniec	2	5	—	2	10	—

W niedzielę dnia 12. Grudnia 1847. r.
będą mieli kazanie

W ciągu tygodnia od dnia
3. do 9. Grudnia.

Nazwy kościołów.

przed południem.

po południu.

urodz. się umarło
chł. p. d. w. p. m. p. m. p. m. p. m.
wzrost płci płci
wzrost płci płci
wzrost płci płci

W kościele katedralnym	X. Pn. Pluszczewski.	—	—	—	—	—
W kośc. farn. S. Maryi Magd.	- Mans. Amman.	—	—	—	—	—
W kościele S. Wojciecha	- Man. Prokop.	—	—	—	—	—
W kościele S. Marcina	- Dziek. Kamiński.	—	—	—	—	—
Francisk. (gmina niem.-katol.)	X. Pr. Grandke.	—	—	—	—	—
W kościele dawn. XX. Domin.	- Pr. Tomaszewski.	—	—	—	—	—
W kośc. Siostr miłosierdzia	Kleryk Wabner.	—	—	—	—	—
W kośc. ewangel. S. Krzyża	Pastor Friedrich.	—	—	—	—	—
W kośc. ewangel. S. Piotra	R. Kons. Dr. Siedler.	—	—	—	—	—
W kościele garnizonowym	Kazu. dyw. Niese.	—	—	—	—	—
Dnia 11. Grudnia	—	—	—	—	—	—
Lokal kościeln. gminy luteranckiej	Pastor Dr. Franke	—	—	—	—	—

X. Man. Prusinowski.	2	1	6	1	—	—
—	2	3	1	4	—	—
—	2	4	1	3	—	—
Pr. Fromholz.	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
Superintend. Fischer.	1	2	4	5	2	—
—	1	1	1	1	1	—
—	2	—	2	—	—	—
Miss. Graf. o godz. 3.	—	—	—	—	—	—
Past. Franke, katech.	—	—	—	—	—	—

Ogółem ... | 10 | 12 | 20 | 19 | 3